
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ..... 17

1. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ 21

1.1. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ 23

1.1.1. Η αναγκαιότητα της αγωγής..... 24

α. Ανθρωπολογικά δεδομένα..... 25

β. Κοινωνικά δεδομένα..... 29

1.1.2. Τα όρια και οι δυνατότητες της αγωγής..... 38

α. Πειραματικές έρευνες σε ζώα..... 40

β. Περί κληρονομικότητας: Βασικές έννοιες..... 46

γ. Η νοημοσύνη ως κληρονομικό ή μη μέγεθος..... 50

δ. Διαπιστώσεις - επισημάνσεις..... 57

1.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ 59

1.3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ..... 65

1.3.1. Αγωγή..... 66

α. Περιορισμένη έννοια της αγωγής (η αγωγή
ως συστηματική ενέργεια)..... 67

β. Ευρεία έννοια της αγωγής (η αγωγή ως αλληλεπίδραση) .. 68

γ. Αυτοαγωγή..... 70

1.3.2. Μόρφωση..... 72

1.3.3. Μάθηση..... 73

1.3.4. Διδασκαλία..... 74

1.3.5. Εκπαίδευση..... 75

1.3.6. Παιδεία..... 76

1.3.7. Κατάρτιση..... 76

1.3.8. Σύντομη ανασκόπηση των παιδαγωγικών όρων..... 77

1.4.	ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ.	78
1.4.1.	Εφαρμοσμένη (πρακτική) Παιδαγωγική	78
1.4.2.	Θεωρητική Παιδαγωγική	81
1.5.	Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	85
1.5.1.	Παιδαγωγική και Φιλοσοφία	86
1.5.2.	Παιδαγωγική και Ψυχολογία	87
1.5.3.	Παιδαγωγική και Κοινωνιολογία	90
1.6.	ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ.	91
1.6.1.	Η εξέλιξη της διεθνούς παιδαγωγικής σκέψης και πράξης.	91
1.6.2.	Η εξέλιξη της ελληνικής παιδαγωγικής σκέψης και πράξης.	104
2.	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	117
2.1.	Η ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	121
2.1.1.	Ετυμολογικά στοιχεία.	121
2.1.2.	Η μέθοδος	125
2.1.3.	Η ερμηνευτική μέθοδος στην Παιδαγωγική Επιστήμη	128
2.1.4.	Ερμηνευτική και εκπαιδευτική πολιτική	134
	α. Νομικά κείμενα: Εφαρμογή ή κριτική προσέγγιση των νόμων.	134
	β. Οι λόγοι των πολιτικών: Η αποδεκτικότητα των αναφορών	137
	γ. Η περίπτωση των εισηγητικών εκθέσεων	138
2.2.	Η ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	139
2.3.	ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.	143
2.4.	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ.	146
2.4.1.	Παρατήρηση	146
	α. Αυτοπαρατήρηση	147
	β. Ετεροπαρατήρηση.	148
	γ. Καταγραφή της παρατήρησης	149
	δ. Είδη παρατήρησης	151
2.4.2.	Το πείραμα	151
	α. Ιστορικά στοιχεία	151

β. Ορισμός του πειράματος και τρόπος διεξαγωγής του	152
γ. Τεχνικές σχηματισμού ισοδύναμων ομάδων	154
δ. Ιδιότητες του πειράματος	159
ε. Πιθανά λάθη	160
2.4.3. Συνέντευξη - Ερωτηματολόγιο	161
α. Η συνέντευξη	162
β. Το ερωτηματολόγιο	163
2.4.4. Τα τεστ	164
2.4.5. Ο ρόλος της στατιστικής	167
2.5. <i>ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ</i>	168
2.5.1. Τα παραδοσιακά ερευνητικά παραδείγματα: Αντίθεση ή σύνθεση;	170
2.5.2. Η Κριτική Θεωρία	179
2.5.3. Σχεδιασμός και οργάνωση της έρευνας	187
2.6. <i>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ</i>	189
3. ΣΧΟΛΕΙΟ, ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	199
3.1. <i>ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: ΓΕΝΕΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ</i>	201
3.1.1. Σχολείο και κοινωνία	201
3.1.2. Η γένεση του σχολείου	206
3.2. <i>ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ</i>	216
3.2.1. Η φύλαξη και προστασία των παιδιών	216
3.2.2. Η λειτουργία παροχής προσόντων και εξειδίκευσης	218
3.2.3. Η ιδεολογική ή νομιμοποιητική λειτουργία	219
3.2.4. Η επιλεκτική λειτουργία του σχολείου	221
3.3. <i>ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ</i>	222
3.3.1. Το αναλυτικό πρόγραμμα	222
3.3.2. Τρόπος οργάνωσης της σχολικής ζωής	223
3.4. <i>ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΓΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</i>	226
3.4.1. Αποτύπωση και μετασχηματισμοί της ανισότητας	228
3.4.2. Α' Φάση: Η αποτύπωση της κοινωνικής ανισότητας στην προσωπικότητα του παιδιού	229
α. Ο κοινωνικός χαρακτήρας των ατόμων	229
β. Η ανάπτυξη των ικανοτήτων	231
γ. Το μορφωτικό κεφάλαιο και η σημασία του	233

3.4.3. Β' Φάση: Η κοινωνική ανισότητα μετασχηματίζεται σε εκπαιδευτική ανισότητα	234
α. Άνισες αφητηρίες κατά την ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα	234
β. Ο ρόλος των αναλυτικών προγραμμάτων και των περιεχομένων μάθησης	236
γ. Ο ρόλος των εκπαιδευτικών	236
3.4.4. Γ' Φάση: Από την εκπαιδευτική στην κοινωνική ανισότητα	239
3.5. <i>ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΧΟΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗΣ</i>	240
3.6. <i>ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΛΕΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</i>	244
4. ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΖΕΥΓΟΣ: ΜΑΘΗΤΗΣ-ΔΑΣΚΑΛΟΣ	255
4.1. <i>Ο ΜΑΘΗΤΗΣ</i>	257
4.1.1. Σημεία-καμπές στη μαθητική σταδιοδρομία των παιδιών	258
α. Η πρώτη εγγραφή	258
β. Η αλλαγή εκπαιδευτικής βαθμίδας	264
4.1.2. Ο μαθητής και τα μαθήματα που προτιμά	268
4.1.3. Μαθητής και σχολική επίδοση	270
4.1.4. Οι δύσκολοι μαθητές	274
4.2. <i>Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ</i>	276
4.2.1. Η ιδεαλιστική εικόνα του εκπαιδευτικού	277
4.2.2. Οι τυπολογίες των εκπαιδευτικών	281
4.2.3. Ο ιδανικός εκπαιδευτικός από τη σκοπιά των μαθητών	285
4.2.4. Από την ιδεαλιστική στη ρεαλιστική εικόνα του εκπαιδευτικού	287
4.2.5. Συγκρούσεις στον ρόλο του εκπαιδευτικού	295
α. Συγκρούσεις στον ρόλο του δασκάλου	297
β. Ο παιδαγωγικός και ο δημοσιοϋπαλληλικός ρόλος	298
4.3. <i>ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ</i>	303
4.3.1. Επιστημονική κατάρτιση	304
4.3.2. Σωστή προπαρασκευή	310
α. Επιστημονική πλευρά	311
β. Παιδαγωγική πλευρά	311
γ. Ψυχολογική πλευρά	312
δ. Διδακτική πλευρά	312

4.4. <i>ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ</i>	313
4.4.1. Το εργασιακό πλαίσιο των Ελλήνων εκπαιδευτικών	322
4.4.2. Παράγοντες που παρεμποδίζουν τον Έλληνα δάσκαλο	331
4.4.3. Συνολική θεώρηση του Έλληνα δασκάλου	336

5. Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ 345

5.1. <i>ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΕΣΗ</i>	347
5.1.1. Η παιδαγωγική αγάπη	348
5.1.2. Η αυθεντία του εκπαιδευτικού	353
5.1.3. Η συμπεριφορά του εκπαιδευτικού	359
α. Είδη συμπεριφοράς	360
β. Επιπτώσεις στους μαθητές	366
γ. Παράγοντες που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά των εκπαιδευτικών	370
5.2. <i>ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ</i>	372
5.2.1. Η εσωτερική επικοινωνία δασκάλου-μαθητή	373
α. Πείραμα σε ζώα	373
β. Πείραμα στη σχολική αίθουσα	375
γ. Οι έρευνες των Bryophy και Good	377
δ. Σημεία στα οποία διαφοροποιείται η συμπεριφορά	380
ε. Ο τρόπος με τον οποίο δρουν οι προσδοκίες	383
στ. Συμβαίνει το ίδιο με όλους τους εκπαιδευτικούς;	386
ζ. Παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση των προσδοκιών	388
η. Πρακτικά συμπεράσματα για τη σχολική πράξη	394
5.2.2. Διαπροσωπική επικοινωνία μεταξύ των μαθητών	396
α. Το κοινωνιογράφημα και η σημασία του για την εκπαιδευτική πράξη	396
β. Ιστορική ανασκόπηση	398
γ. Το κοινωνικο-πολιτισμικό προφίλ της τάξης	399
δ. Η μέθοδος	402
ε. Διαπιστώσεις της έρευνας	410
στ. Τελικές παρατηρήσεις - αξιολόγηση	412

6. ΣΚΟΠΟΙ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ 415

6.1. <i>ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΙΔΕΩΔΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ</i>	418

α. Το ατομικό ή ατομικιστικό ιδεώδες	421
β. Το κοινωνικό ή κοινωνιοκρατικό ιδεώδες	422
γ. Το ανθρωπιστικό ιδεώδες	423
δ. Το θρησκευτικό ή μεταφυσικό ιδεώδες	424
6.2. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ	426
6.3. ΤΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	431
α. Η ακαδημαϊκή θεωρία	434
β. Η θεωρία της κοινωνικής αποτελεσματικότητας	436
γ. Η θεωρία της κοινωνικής αναδόμησης	437
δ. Η θεωρία της μελέτης του παιδιού	438
6.4. ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΛΗΣ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΧΩΝ	440
6.5. ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ	448
6.6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ	452
6.7. ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΟΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	456
6.8. ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	462
6.9. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	469
α. Σύνταγμα	471
β. Εκπαιδευτικός νόμος	473
γ. Προεδρικά διατάγματα	475
δ. Σχολικά εγχειρίδια	480
7. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	487
7.1. Ο ΕΝΣΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ: ΕΝΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ	490
7.2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ	501
7.2.1. Εισαγωγή	501
7.2.2. Ιστορική αναδρομή	503
7.2.3. Η σημερινή κατάσταση	507
7.3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	512
7.3.1. Εισαγωγή, οριοθέτηση του προβλήματος	512
7.3.2. Ο ρόλος της εκπαίδευσης	515

α. Περιβάλλον και ελληνική εκπαίδευση	516
β. Κριτικές παρατηρήσεις	519
7.3.3. Ο ρόλος της εκπαίδευσης: διαμόρφωση θετικής στάσης . .	520
7.4. ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	523
7.4.1. Εισαγωγή	523
α. Το εθνικό μοντέλο	528
β. Το μοντέλο της αφομοίωσης	529
γ. Το μοντέλο της ενσωμάτωσης	530
7.5. ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	536
7.5.1. Εισαγωγή	536
7.5.2. Βασικά κείμενα για την ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση	540
7.5.3. Κριτική αποτίμηση και ελληνικές προοπτικές	545
7.6. ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	550
7.6.1. Ο ρατσισμός (γενικά)	550
7.6.2. Ρατσισμός και επιστήμη - Ευγονική	551
7.6.3. Γενετική: ο «Δούρειος ίππος» για την επαναφορά της ευγονικής	557
α. Ο βιασμός της φύσης και η αποτροπή της φυσικής εξέλιξης	558
β. Ο περιορισμός της ποικιλότητας	558
7.7. ΤΣΙΓΓΑΝΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ	559
7.7.1. Εισαγωγή	559
7.7.2. Τσιγγάνοι: η προέλευση, η κουλτούρα, η ζωή και οι ασχολίες τους	562
7.7.3. Οι Τσιγγάνοι στην Ελλάδα	569
7.7.4. Εκπαιδευτική κατάσταση των Τσιγγάνων στην Ελλάδα	574
7.8. ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΦΑΝΑΡΙΩΝ - ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ	578
7.8.1. Εισαγωγή	578
7.8.2. Οι μάγκες του ρολογιού	579
7.8.3. Σωφρονιστικά καταστήματα και ιδρύματα αγωγής νέων: η εκπαίδευση των εγκλείστων	582
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	597
– Γενική Παιδαγωγική Θεωρία	599
– Επιστημολογία και Έρευνα	610
– Εκπαιδευτικός - Μαθητής - Διαπροσωπική Επικοινωνία	616

- Εκπαίδευση και Κοινωνία - Εκπαιδευτική Ανισότητα - Εκπαιδευτική Πολιτική - Διοίκηση και Οργάνωση της Εκπαίδευσης	632
- Διδασκαλία/Μάθηση/Αξιολόγηση - Αναλυτικά Προγράμματα - Θέματα Διδακτικής	657
- Παιδαγωγική Ψυχολογία - Νοημοσύνη και Εκπαίδευση	681
- Ειδική Αγωγή.	686
- Ιστορία της Αγωγής και της Εκπαίδευσης.	693
- Συγκριτική Παιδαγωγική - Εκπαίδευση σε Άλλες Χώρες - Ευρωπαϊκή και Οικουμενική Διάσταση στην Εκπαίδευση	706
- Προσχολική Αγωγή	721
- Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.	723
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	725
- Αισθητική Αγωγή - Παιδική Λογοτεχνία	727
- Βιβλιογραφικές Συλλογές - Αποδελτιώσεις Περιοδικών.	729
- Λεξικά - Εγκυκλοπαίδειες.	730
- Πρακτικά Συνεδρίων.	731
- Βιβλιοθήκες	735
- Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις	738